
Opschrift

Vergadering van 22 september 2025

Nummer: 2025_MV_00694

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Bannen muzikant omwille van afkomst

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Deze maand is grote ophef ontstaan over de beslissing van het Gent Festival van Vlaanderen om een optreden van de Münchner Philharmoniker met als dirigent Lahav Shani te annuleren. Als grond voor die beslissing werd o.a. verwezen naar een oproep van het Gentse stadsbestuur om niet samen te werken met partners die niet de in hun ogen juiste houding aannemen ten aanzien van het conflict in Gaza. Dhr. Shani is een Joodse Israëli die o.a. ook actief is bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest en bij het Israel Philharmonic Orchestra. Met name dat laatste wordt hem kwalijk genomen, ook al was zijn geplande deelname aan het festival niet in die hoedanigheid.

Nochtans heeft Lahav Shani zich al ondubbelzinnig uitgesproken tegen de oorlog en het geweld:

Und ich weiß und hoffe, dass auf beiden Seiten bald sehr mutige Menschen nach vorne kommen, Menschen, die in die weitere Zukunft denken und die schwierigen Schritte zum Frieden wagen. Ich weiß, dass es diese Menschen gibt. Ich sehe die junge Generation in Israel und ich weiß, solche Menschen existieren auch auf der palästinensischen Seite. Es muss und es wird Frieden geben, auch wenn es jetzt noch so schwer ist, sich das vorzustellen.

Dat is ontegensprekelijk het volstrekte tegendeel van het beleid van de huidige regering Netanyahu. Hoeveel duidelijker kan je je nog uitspreken? Over het Israel Philharmonic Orchestra is hij al even duidelijk geweest: *Wir repräsentieren aber nicht die Regierung oder irgendeine politische Richtung. Wir repräsentieren die israelische Kultur. Und repräsentieren bedeutet für mich nicht, Partei zu ergreifen, sondern das zu tun, was die Musik auch macht.* En met dat laatste bedoelt hij dat muziek de kracht heeft mensen samen te brengen ondanks onderlinge verschillen op velerlei vlakken.

Afgezien van de voornoemde oproep heeft de Gentse schepen van cultuur herhaaldelijk haar uitdrukkelijke steun (“krachtig signaal”) uitgesproken voor de beslissing van Gent

Festival, met volgende argumentatie: *“Maar ze heeft niets te maken met zijn nationaliteit, laat staan dat hij Joods is. Het gaat om zijn belangrijke functie binnen een Israëlish instituut. Het is gerechtvaardigd dat men zich dan vergewist van zijn houding tegenover een genocidair regime.”* Daarover heeft de betrokkene – op eigen initiatief, niet op vraag van een gedachtenpolitie – echter al zijn standpunt duidelijk gemaakt: zie de hoger vermelde citaten.

Dat is ook de visie van filosoof en professor ethiek aan onze eigen UGent Ignaas

Devisch:

“Het gaat hier namelijk niet over een representant van Israël of de Israëlishche regering. Shani is een individuele burger, die zich ook niet heeft uitgesproken vóór de oorlog in Gaza.”

“Lahav Shani heeft zich in het verleden trouwens wel al nadrukkelijk uitgesproken voor vrede en verzoening. Erg onduidelijk vind ik dat niet.”

“Hij vertegenwoordigt alleen zichzelf en is dan ook nog eens in dienst van een Duits gezelschap. Al deze argumenten pleiten tegen het annuleren van zijn optreden in Gent.”

Moraalfilosoof Patrick Loobuyck van de UA zit op dezelfde lijn:

“De slinger dreigt in dit geval toch door te slaan. Wanneer een land mensenrechten schendt of genocidair daden stelt, kun je het boycotten, er economische sancties tegen nemen of de culturele samenwerkingen ermee stopzetten. Denk maar aan een uitsluiting van het Eurovisiesongfestival of grote sportevenementen. Maar dat is nog iets anders dan individuen weigeren op basis van het feit dat ze nu eenmaal in dat land geboren zijn. Bovendien lijken de culturele en academische sector me de laatste te zijn om de banden met een land helemaal door te knippen.”

In verband met zijn dirigentschap van het Israel Philharmonic Orchestra en de verhouding tot de Israëlishche regering: *“Veel mensen ervaren het als een belediging wanneer je hen vraagt om zich politiek te uiten. Dat voelt voor hen aan als discriminatoire daad. Ik kan me voorstellen dat dat bij Shani ook het geval is. Je respecteert hem niet om wie hij is, maar herleidt hem tot een standpunt.”*

Ook het Rotterdams Philharmonisch Orkest gaf ondertussen een reactie op de annulering: *Bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest zullen wij nooit individuele artiesten op basis van hun nationaliteit of afkomst veroordelen of zonder aanleiding associëren met de politiek van hun land. Wij kiezen er juist voor om samen te werken met musici op basis van artistieke kwaliteit en gedeelde waarden: menselijkheid, verbondenheid en de overtuiging dat muziek een brug kan slaan tussen mensen.*

Onze chef-dirigent Lahav Shani heeft zich eerder in de pers uitgesproken voor vrede en menselijkheid. Hij heeft daarbij toegelicht dat hij geen politiek standpunt vertegenwoordigt, maar met kunst wil bijdragen aan verbondenheid en hoop. Hij deed dat onder meer in zijn verbintenis met het West-Eastern Divan Orchestra, opgericht door de Palestijnse wetenschapper Edward Said en de Israëlishche pianist en dirigent Daniel Barenboim”

Vanuit Duitsland regende het ook negatieve commentaren, met als hoofdtoon dat er in Gent een antisemitische cultuurboycot gestart is. Dat het Théâtre des Champs-Élysées in Parijs ondertussen het optreden van de Münchner Philharmoniker o.l.v. Shani heeft overgenomen is tekenend (*“Le Théâtre des Champs-Élysées et son directeur Baptiste Charroing expriment leur soutien à Lahav Shani et à l'ensemble des équipes de la phalange allemande”*). Inclusief het voorziene muzikale programma met o.m. werk van

Wagner, de als antisemiet bekend staande meestercomponist wiens muziek Shani bewondert. Van een verzoenende instelling gesproken. Daar kan dit stadsbestuur nog iets van leren.

Zo wel de Vlaamse als de federale regering hebben een helder standpunt ingenomen met betrekking tot het conflict in Gaza, met daaraan verbonden een reeks concrete maatregelen. Een culturele – of academische – boycot maakt daar geen deel van uit. Dat het stadsbestuur op eigen houtje een cultuurboycot probeert in te stellen en iemand een beroepsverbod oplegt omwille van zijn afkomst, brengt een oplossing op geen enkele manier dichterbij. Ondertussen voelen veel Joodse en Israëlische Gentenaars zich met de dag onbehaaglijker in hun eigen stad.

Vraag:

1. Waarom spreekt het stadsbestuur zijn steun uit voor het weren van Lahav Shani uit onze stad? Welke woorden of daden worden hem ten laste gelegd?
2. In welke zin is zijn pleidooi voor vrede, voor verbinding, voor dialoog, voor menselijkheid niet afdoende? Wat is de reactie op de visie van professor ethiek Ignaas Devisch en moraalfilosoof Patrick Loobucyk?

Antwoord

Het antwoord op de vraag kan nagekeken worden via deze link: Raadpleegomgeving - Open Data - Agendapunt

---